

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi!
 „Kámen, jež zavrhli stavitelé, stal se kamenem úhelným. Stalo se tak skrze Hospodina, tento div se udál před našimi zraky.“ Ž 118,22-23

Píseň 161 *Tebe, Bože, chválíme*

Modlitba: Hospodine, svatý a věčný Bože,
 odpusť, ale někdy nevíme, jestli k nám mluvíš. Neslyšíme. Možná je chyba na naší straně. Nejsme si jisti, jestli jsme schopni naslouchat. Nejsme příliš ponoření do svých starostí, obav, otázek? Ale právě na ty bys měl odpovídat, ne? K tomu, co nás skutečně tíží, potřebujeme slyšet jasné slovo, osvobodivé, pravdivé! Nebo se trápíme malichernostmi? A máme se z nich naopak vytrhnout? Být otevření a vnímaví pro hlas jakoby úplně odjinud? Pro nové pohledy? Tvůj hlas, tvoji perspektivu? Pane, na tvoje slovo čekáme. Na něm vlastně nejvíc záleží. Prosíme, ať zazní svobodně a pravdivě, ať si najde cestu i skrze naši zmatenost, i navzdory naší nesoustředěnosti, ať odpoví na naše otázky nebo třeba neodpoví (jak ty chceš), ať nám třeba přinese otázky nové, ať pro nás znamená napomenutí či odpuštění (nebo obojí), povzbuzení i zásah do svědomí, ale především, Pane, především naději. Prosíme. Amen.

Čtení: Iz 61,1-3

Píseň 627 *Má duše Boha velebí*

Text: L 20,1-19 Kázání:

Jakou mocí to činíš? Otázka moci, otázka klíčová! Kdo má jakou moc a co si kdo může dovolit? Jak a nakolik koho máme brát vážně, na kom se orientovat, koho poslouchat? Koho se bát? (Kolikrát bychom se rádi zeptali, ale netroufneme si. Rádi bychom věděli.)

Moc se může opírat o pověření a postavení – zda někdo mluví a jedná jménem nějaké instituce (státu, církve, školy), nebo se opírá o nějakou sílu (peníze, vliv, popularitu). Jistou mocí ovšem vládne i ten, kdo sice nemá žádné významné postavení, ale má přirozenou autoritu, je osobnost, známe její silný životní příběh, spoléháme na její zkušenost, osvědčenost ve zkouškách.

O nějakou moc jde skoro vždycky, ne? Záleží nám přece na tom, abychom byli bráni vážně, abychom mohli uplatnit svou vůli, abychom se prosadili. Někdy se zdá, že moc vzrůstá s věkem, výškou a váhou. Ale jindy vidíme, jak i malé miminko dokáže svému okolí vnutit svou vůli. S mocí je to složité.

Jakou mocí to činíš? - Ptají se Ježíše. Ptají se velekněží, zákoníci a starší, což jsou členové synedria, nejvyššího židovského soudu. Oni mají úřední moc, jsou řádně ustavení, pověřeni, se souhlasem římských vládců konají dohled nad dodržováním židovských zákonů, nad pořádkem v chrámu. Vědí docela jistě, že za Ježíšem není žádná

instituce ani ekonomická či politická síla. Je za tebou nějaká skrytá moc? Někaká utajená skupina, hnutí přívrženců, nebo cizí mocnost? Anebo se snad, Ježíši, považuješ za autoritu duchovní? Za Bohem poslaného, pověřeného? Oni vědí, že v jejich tradici se objevují proroci, kteří stojí jaksí mimo autoritu instituční či ekonomickou, a přece stojí za to jim naslouchat, neboť přinášejí Boží Slovo. Jenže – proroci mohou být i falešní. Většinou jsou falešní ti, kdo se sami halasně za mesiáše prohlašují. Tak pověz, tak se ukaž!

Jakou mocí to činíš? - - Co Ježíš činí? Nedlouho předtím Ježíš přichází do chrámu a způsobí rozruch. Převrátí stoly směnárníků obětních mincí a poboří stánky prodavačů obětních holoubat, začne je vyhánět. A učí, připomíná prorocké slovo: „Dům Hospodinův má být místem modlitby.“ Ovšem, velekněží a starší jsou přesvědčeni, že je vše v pořádku, přece se ti lidé do chrámu chodí modlit a obětovat. Ježíš je provokatér, který klade nepříjemné otázky: co je oběť? Bohoslužba? Co modlitba? Koho se bojíš? Před kým se skutečně skláníš? (Tyhle otázky nás mohou dovést k tomu, že si uvědomíme, jak náš vztah ke svatému Bohu zpovrchněl a vyprázdnil se.) Za tento stav jsou však právě velekněží a starší odpovědní. Cítí se právem potrefeni, ale nehodlají se nad tím hlouběji zamyslet, přecházejí do protiútku. Co si to dovoluješ? Kdo ti dovolil takhle mluvit a jednat? My ne – myslíš, že Bůh? No, to je rouhání! (Protože my víme, co Bůh chce a co nechce, co se mu líbí a nelíbí.)

Co je a co není shůry, o to se dá hádat celá léta a nakonec (aspoň v naší pozemské realitě) se většinou prosadí hrubá síla, to jest úřední náboženská autorita opřená o pořádný klacek. Však se také už rozhodli, že Ježíše odstraní. Jenom si k tomu hledají záminku. A tak Ježíš nevejde na tuhle rovinu dohadů a dokazování toho, co je shůry. Nemluvme o tom nahoře, mluvmе o sobě, co myslíme a věříme. Pravdy se dobereme jen vlastní pravdivostí.

Takže – co Janův křest? Byl z nebe či z lidí – co myslíte? Jan kázal a křtil „na pokání“. Jan zřetelně vyslovil, že něco není v pořádku, a pojmenoval to, co není v pořádku (vytratila se bázeň před Bohem), Jan ukázal cestu k nápravě (znovu přejít Jordán, nabrat dech k novému začátku, vrátit se v pokoře k tomu, co na počátku Hospodin svěřil svému lidu jako úkol a poslání). Ježíš se ptá: měl Jan pravdu? Co vy myslíte?

A najednou ti, kdo se tvářili, že budou posuzovat, co je a co není shůry, nedokáží říci pravdivě ani to, co si sami myslí. „Nevíme.“ - - *Nevíme* je možno říkat různým způsobem. Je *Nevíme* bezradné, kdy víme, že bychom měli vědět a je náš dluh a vina, že nevíme. Je *Nevíme* osvobodivé, kdy víme, že nemusíme a nemůžeme vědět. A pak je také *Nevíme* vyhýbavé. *Nevíme* velekněží a zákoníků říká: nechceme říci, nechceme jít s barvou ven. Uhýbají před pravdou. Někde v hloubi duše nejspíš dobře vědí, že Jan měl pravdu. A zrovna tak vědí, že Ježíšova kritika hladkého chrámového provozu je oprávněná. Ale nedokáží to přiznat sobě ani druhým... K těm, kdo jsou uzavřeni v sobě (je to pýcha? vlastní důležitost? strach? strach ze změny, ostudy?), nemůže promluvit ani hlas shůry.

Nevíme. Tohle však není opravdová, poctivá bezradnost. Nechce ptát se a hledat. Nevím, tápu – kde je pravda? Tohle není bolestné, úzkostné volání: Pane Bože, pomoz!

Nevím! A chci vědět, chci znát pravdu! Tohle je snaha mlžit, nechat si prostor pro výmluvy a oportunistické přeběhy – to jsme si vždycky mysleli, tak jsme to chtěli taky říct... Jenže, kdo si tenhle prostor hájí i tam, kde pravda zazní, může se mu stát, že v mlze, kterou sám vytváří, dočista zabloudí.

„Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím.“ Ježíš se jim vysmekne z té nastražené pasti. Neřekne. Ježíš nic nepoví těm, kdo všechno jen překrucují, kdo se stavějí do role bohorovných soudců, kdo chtějí jenom vytunelovat moc, která přichází shůry.

Hraje si Ježíš na schovávanou? Bojí se? V Galileji káže o Božím království, uzdravuje, utiňuje bouři na moři, a tady v jeruzalémském chrámu se tváří jako muzikant? Ježíš připojuje podobenství o vinici, jejím majiteli a nájemcích, či přesněji pachtýřích. Na první poslech děsivé, přehnané vyprávění, na které posluchači reagují výkřiky „to snad ne!“, „nedej, Bože!“. Jenže velekněží a zákoníci vědí, že to není přehnané. Je to přece o nich, oni se rozhodli, že Ježíše odstraní, zabijí. Jenže zas na to nemohou nic říci, protože ostatní posluchači o tom nemají tušení. A tak se velekněží z podobenství mohou dovědět jasné Ježíšovo přiznání: je tu jako milovaný syn majitele vinice. Jakou mocí to činíš? Už víte, ale nemůžete se toho chytit. Nemůžete ten hlas umlčet, odstranit. Je to kámen, o který jste zakopli. Ale jen vaší vinou, vaší volbou. Kdybyste mu dovedli naslouchat, přijmout ho, mohl se vám naopak stát oporou, životním základem.

Kámen úhelný nebo kámen úrazu? Komu a kdy je Ježíš oporou? Komu a za jakých okolností překážkou? Vraťme se k vinici. Hospodin Bůh zasadil vinici. Vinice je tento svět. Dává dobré ovoce, hrozny, víno pro radost lidskému srdci. Víru, důvěru a naději. Nám lidem je tahle vinice svěřena do péče a užívání. Odevzdávat Hospodinu, majiteli vinice jeho podíl znamená nenechat si Boží dary pro sebe, ale rozdávat je. Ježíš, milovaný syn je zosobněním majitele. Ztraceným pomáhá k životu, rozdáva radost a naději. Kdo druhým nepřeje, soudí je, kdo dusí radost, život a naději, ten tím odmítá Bohu odvést jeho podíl. Zakopne, sám se o radost a naději připraví. A proto: Neboj se odpouštět, neboj se rozdávat. Neboj se žít. Stavět na kameni úhelném. Amen.

Píseň 417 Zachovej nás při svém slovu

Večeře Páně

Přímluvná modlitba: Pane, prosíme za všechny, s kým se setkáváme a kdo nám byli svěřeni - ať jim umíme být ku prospěchu a nepřekážet. Podpoř odvahu k životu, solidaritu v bolesti, radost s radujícími se a pláč s plačícími... prosíme za naději i tam, kde se zdá, že ji není odkud brát + Otče náš

Ohlášky + Sbírka

Píseň 416 (1-3.8) Zazpívám Pánu svému o jeho vinici

Poslání: Fp 4,4-7   Požehnání

Píseň 419 Mocný Bože, při Kristovu